

1 9 0 0 - t a l e t s f ö r s t a d e c e n n i u m .

Frida Blad utvandrade vid 17 års ålder år 1901 och mottogs av en moster i Chicago. Där arbetade hon som hembiträde i tio år till 1911, då hon första gången reste hem till föräldrarna. Vid återkomsten till Amerika bosatte hon sig i Californien och arbetade som "Hired Cook". Svenska flickor voro mycket eftersökta och mycket välavlönade. Det var dock krävande arbete, varför hon gör flera rekreations-resor till Sverige. Två gånger reste hon med Johnsson-Liniens stora fartyg direkt från San Francisko utmed Stilla havskusten, genom Panamakanalen och över Atlanten direkt till Göteborg. En sådan resa tar många veckor och är i "First Class" standard en rekreations- och semester-resa som duger. Det var annat än första överresan på Dominions Linie i emigrantklass från Liverpool. Hon var hemma och vårdade sin moder tills hon gick bort och inköpte därefter föräldrahemmet Gläntan år 1924.

Men hon återvände igen till Californien, och det blev ännu en del resor hem till Rabbystan, där det väntade henne mycket arbete i hennes kära hem. Syskonen Blad alternerade med sina besök i Rabbystan, och brodern hjälpte till med mycket arbete. Efter ett längre besök hemma reste hon sista gången tillbaka med Svenska Amerika Liniens Gripsholm 1948. Hon bosatte sig nu i Los Angeles, där hon hyrde fast bostad, men även tillfälligt arbetade i sitt yrke hos

en äldre, förmögen dam. Här hade hon sina mesta vänner, och klimatet är mycket behagligt. Det skall vilja till mycket kärlek till det gamla hemmet i Rabbystan för att göra som hon, återvända till Sverige för att stanna. Det var år 1952 och denna gång gjorde hon resan över Chicago, där hon besökte broder, svägerska och systerdotter samt andra vänner, så till New York och med Svenska Amerika Linien hem till Göteborg.

FRIDA BLAD.

FOTO SOMMAREN 1955.

Axel Leonard Johnsson, Frida Blads broder, utvandrade vid 16 års ålder i maj 1902. Han berättar själv om sin resa: "Axel Carlsson från Kolstad skjutsade mig till Hästholmen, varifrån jag reste över Vättern med Trafik. Jag hade inte sällskap med någon. Allting var ordnat genom Linien. Min moster Hulda köpte biljetten här i Chicago, och jag tror den kostade \$ 35,00, som jag återbetalade så fort jag kunde. Jag gick i lära till modellsnickare hos min morbror och hade \$ 3:00 i veckan. För rum och mat fick jag betala \$ 2, så jag hade en dollar i veckan till kläder och att ha roligt med, och det var i tre år.

Resan mellan Göteborg och Hull gick på en engelsk båt av Vilson-Linien. Vi fick alla ligga i ett stort rum, män och fruntimmer. Överresan tog 3 dagar och 3 nätter. Nästan alla var sjösjuka. Allt vi fick av mat var soppa, bröd och kaffe, men det var inte många som åt. Jag var hungrig och åt allt jag fick.

Så åkte vi tåg till Liverpool och stannade där i två dagar på ett hotell, där vi fick god mat och hade trevligt. Nu började vi bli bekanta med varandra. Vi var mest unga pojkar och flickor. Båten vi reste med hette North Land av Americanlinjen och gick till Filadelfia. Vi var omkring 300 emigranter, hälften irländare och engelsmän och 150 svenskar. Det tog 14 dagar från Liverpool. I Filadelfia var speciella vagnar i tåget, som tog oss till Chicago, och

AXEL LEONARD JOHNSON
OCH HANS HEM I CHICAGO.
FOTO. 1947.

där mötte mig min moster. Jag tyckte jag hade haft en trevlig resa, men man var inte bortskämd på den tiden".

Och jag låter honom fortsätta att berätta: "En sak vill jag nämna, att när jag kom hit för att lära modellyrket fann jag hur litet jag visste och vilken dålig skolutbildning jag hade. Det bästa jag lärde var i småskolan för Ida Johansson, en älskvärd kvinna, som jag aldrig glömmer. Jag kan se henne den första dagen jag gick i skolan och den sista gången jag såg henne på dödsbädden. De sista orden hon sa till mig, när jag tog adjö var: 'Du var en så snäll och rar gosse, när du gick i skolan för mig. Gud bevare dig Axel.'" - Det var år 1919 på ett besök i Sverige.-

"Som du väl kommer ihåg så fick du och jag sitta i första bänken i storskolan. Vi fick en ny lärare, och det första han gjorde var, att han visade oss en lång käpp, som han sa vi skulle få av. Jag vart dödsförskrämd och avskydde skolan och kunde inte lära något för honom".

I Chicago var stora möjligheter att gå i skolor på fritiden, och därmed bättrade han på sin utbildning i språket, matematik och mekanik, samt andra ämnen. Vidare utbildade han sig i bilkörning och motorlära. Och detta senare blev hans huvudsakliga intresse. Genom en bekant flicka fick han veta, att hennes husbonde ville ha en ung bilförare för resor på söndagarna. Flickan var hembiträde hos en industriman Mr Jan Lewis, huvud-delägare i Owens Illinois

Glass Compani, och till honom gick han och erbjöd sig sköta hans bil. Mr Lewis tyckte bra om den vakne svenske pojken, så han antog honom. Så skulle Mr Lewis göra en långresa till New York, den tiden en både farlig och svår resa i bilismens barndom. Axel genomförde detta uppdrag till Mr Lewis fulla belåtenhet. Därmed kom han att bli anställd ej blott som chaufför, utan Axel fick förtroendet att ordna Mr Lewis alla privata affärer och företag med fastigheter, bilar, resor, semestrar, och denna plats innehade han till Mr Lewis död 1942.

Han återgick då som förmögen man till sitt yrke som modellsnickare, också det ett mycket högt avlönat arbete.

"Jag har rest över Atlanten 17 gånger", fortsätter Johnsson", och varit hemma i Rabbystan 1907, 1911, 1919, 1928, 1929, 1937, 1946, och 1951. Våra överresor har gått på Svenska, Norska, Engelska, Franska, och Tyska linjer". Sedan han gifte sig med en flicka från Landskrona har hon alltid varit med på hans resor och även trivts bra i Rabbystan.

"Jag har haft tur här i U.S.A. och har aldrig varit arbetslös. Som liten pojk önskade jag mig en häst och en kärra, så jag fick köra, och att jag skulle få äta så mycket stekt fläsk jag orkade. Ja, fläsket har jag fått, men inte hästen. Däremot har jag kört bil mycket. I min anställning hos Mr Lewis gjordes resor över hela

U.S.A. flera gånger från norr till söder, från öster till väster genom alla de 48 staterna, men också genom stora delar av Europas fastland, och även England och Island".

Under min resa i U.S.A. 1947 hade jag 10 dagar som gäst i Agnes och Axel Johnssons gedigna hem vid en av Chicagos långa gator, Maplewood Aveny, över 3 svenska mil lång i dess norra del med vackra enfamiljshus. Johnsson har stort anseende bland svenskarna i Chicago, är sångarveteran och medlem i flera svenska föreningar och klubbar. Naturligtvis körde han med sin bil och visade så mycket vi hann av den stora staden.

Sommaren 1951 träffades vi åter i Sverige och gjorde flera resor tillsammans.

Oskar Thyrs barn. Av den familjen utvandrade under 1900-talet tre söner och en dotter. De mottogs i Amerika av en moster.

Simon, född 1883 lämnade Sverige vid 23 års ålder år 1906. Han hade lärt till smed och bosatte sig i Osage i staten Kansas, där han arbetade i samma yrke. Han besökte Sverige år 1910.

David, född 1885 emigrerade också vid 23 års ålder år 1908. Han blev affärsman och bosatte sig i Stoutland i staten Montana.

Karl, född 1881 utvandrade vid 29 års ålder år 1910. Han fick anställning som smed i ett järnvägsbolag och var bosatt i Tacoma i staten Montana.

Dottern Agnes, född 1891 reste till Amerika vid 19 års ålder och bosatte sig i Kansas City. Där innehar hon affärsrörelse och har det mycket bra. Hon är gift och hennes barn har fått en mycket god utbildning. Hon besökte Sverige 1947, då jag träffade henne i Rabbystan. Hon besökte sin enda syster i Sverige, Selma bosatt i Väversunda.